CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
JÁN MAZÁK
prezentate la 18 septembrie 2008 [1]

1. Prin cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare, Oberster Patent- und Markensenat (Austria) (instanță supremă în materie de brevete și mărci) solicită interpretarea articolului 12 alineatul (1) din Prima directivă 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci [2]. Cererea a fost formulată în cadrul unui litigiu între Verein Radetzky-Orden (denumită în continuare „Radetzky-Orden"), pe de o parte, și Bundesvereinigung Kameradschaft „Feldmarschall Radetzky" (denumită în continuare „BKFR"), pe de altă parte, având ca obiect decăderea din drepturi pentru lipsa utilizării serioase a unor mărci a căror titulară este această din urmă asociație fără scop lucrativ. Instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă utilizarea mărcilor de către o asociație fără scop lucrativ pentru a anunța manifestări, în documentele sale de afaceri, în materiale publicitare, precum și arborarea acesteia de către membrii asociației pe insigne purtate cu ocazia colectării și distribuirii de donații constituie o utilizare serioasă în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104.

I — Dreptul comunitar aplicabil

2. Articolul 12 din Directiva 89/104, intitulat „Cauze de decădere", prevede:

„(1) Titularul unei mărci poate fi decăzut din drepturile sale dacă, pe o perioadă neîntreruptă de cinci ani, marca nu a fost utilizată în mod serios, în statul membru în cauză, pentru produsele sau serviciile pentru care aceasta este înregistrată și dacă nu există motive întemeiate pentru a nu fi fost utilizată; […]"

II — Dreptul național aplicabil

3. Potrivit articolului 10a din Legea din 1970 privind protecția mărcilor (Markenschutzgesetz 1970, BGBl. 260/1970, denumită în

1 — Limba originală: engleza.
2 — JO 1989, L 40, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 92

continuare „MSchG”), prin utilizarea unui semn pentru desemnarea unui produs sau a unui serviciu se înțelege în special:

„1. aplicarea semnului pe produse, pe ambalajul acestora sau pe obiecte pentru care serviciul este prestat sau ar trebui prestat;

2. oferirea produselor, punerea lor în circulație sau deținerea lor în aceste scopuri sub acest semn ori oferirea sau prestarea de servicii sub acest semn;

3. importul sau exportul de produse sub acest semn;

4. utilizarea semnului în documentele de afaceri, în anunțuri sau în publicitate.”

4. Articolul 33a alineatul 1 din MSchG are următorul cuprins:

„Orice persoană poate solicita radierea unei mărci înregistrate în Austria de cel puțin cinci ani sau care beneficiază de protecție în Austria în temeiul articolului 2 alineatul 2 dacă această marcă nu a fost utilizată în mod serios în Austria pentru produsele sau serviciile pentru care a fost înregistrată (articolul 10a) în perioada de cinci ani anterioară datei la care s-a depus cererea de radiere, nici de proprietar, nici de un terț cu consimțământul acestuia, cu excepția cazului în care titularul mărcii poate justifica neutilizarea.”

III — Procedura principală și decizia de trimitere

5. BKFR este o asociație fără scop lucrativ care nu comercializează produse și nu furnizează servicii în schimbul unei plăți. Activitățile sale constau, pe de o parte, în menținerea tradițiilor militare, precum serbări în memoria soldaților căzuți în luptă, organizarea de slujbe comemorative, întruniri ale soldaților și întreținerea monumentelor închinate morților, precum și, pe de altă parte, în acțiuni caritabile, precum colectarea de donații în natură și în bani și distribuirea lor persoanelor aflate în nevoie.

6. BKFR este titulara unor mărci figurative și verbale înregistrate cu prioritate de la 22 mai 1995 în registrul mărcilor al Oficiului pentru Brevete austriac sub numerele 161 744-161 749. Fiecare dintre ele a fost înregistrată pentru produse și servicii din clasele următoare: 37 (întreținerea monumentelor închinate soldaților căzuți în luptă), 41 (educație; formare; divertisment; activități sportive și culturale; organizarea de întruniri ale soldaților) și 45 (anterior clasa 42, acțiuni caritabile pentru persoane aflate în nevoie) în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957 [3] (denumit în continuare „Aranjamentul de la Nisa"). La cererea titularei, începând cu 31 ianuarie 2005, serviciile „educație; formare" din clasa 41 au fost radiate pentru toate mărcile contestate.

7. BKFR a fondat Radetzky-Orden, care decernează decorații și distincții onorifice corespunzătoare mărcilor înregistrate sub numerele 161 745, 161 746, 161 748 și 161 749. Asociația decernează membrilor și donatorilor și insigna de onoare care corespunde mărcii înregistrate sub numărul 161 744, precum și insigna de beretă care corespunde mărcii înregistrate sub numărul 161 746. Membrii poartă aceste decorații în timpul diferitelor manifestări și cu ocazia colectării și distribuirii de donații. Mărcile sunt imprimate pe invitațiile la manifestări, pe hârtia de corespondență, precum și pe materialele publicitare ale asociației.

8. Prin cererea din 17 august 2004, Radetzky-Orden a solicitat radierea mărcilor menționate pentru lipsa utilizării, în temeiul articolului 33a din MSchG. Acesta a invocat faptul că BKFR nu a utilizat mărcile în comerț în decursul ultimilor cinci ani.

9. La 21 aprilie 2006, Oficiul pentru Brevete austriac a anulat mărcile începând cu 8 ianuarie 2001. BKFR a formulat apel în fața Oberster Patent- und Markensenat împotriva acestei decizii a diviziei de anulare.

10. Oberster Patent- und Markensenat a hotărât, prin decizia din 27 iunie 2007, primită la grefa Curții la 27 septembrie 2007,

3 — Revizuit la Stockholm în 1967 și la Geneva în 1977.

să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 12 alineatul (1) din [Directiva 89/104] trebuie interpretat în sensul că o marcă face obiectul unei utilizări (serioase) pentru a diferenția produsele și serviciile unei întreprinderi de cele ale altor întreprinderi în cazul în care o asociație fără scop lucrativ o utilizează pentru a anunța manifestări, în documentele sale de afaceri, precum și pe materiale publicitare, iar membrii asociației o arborează pe insigne purtate cu ocazia colectării și distribuirii de donații?”

IV — Procedura în fața Curții

11. Radetzky-Orden, BKFR, guvernul italian și Comisia au prezentat observații scrise. Radetzky-Orden, BKFR și Comisia au prezentat observații orale în cursul ședinței din 24 iunie 2008.

V — Principalele argumente ale părților

12. Radetzky-Orden susține că un răspuns afirmativ la întrebarea adresată de instanța de trimitere ar lipsi de conținut obiectivul urmărit prin dreptul mărcilor și ar compromite exigențele de securitate juridică inerente acestui drept. În conformitate cu articolul 5 din Directiva 89/104 care definește drepturile conferite prin protecția mărcii, această protecție este în strânsă legătură cu furnizarea de produse și servicii în cadrul comerțului. Potrivit Radetzky-Orden, sintagma „utilizare serioasă” în sensul articolului 12 din Directiva 89/104 se aplică activităților comerciale și activităților cu scop lucrativ ale întreprinzătorilor. Activitățile care au exclusiv un scop nelucrativ nu intră în sfera protecției conferite de marcă. Funcția mărcilor este de a garanta originea produselor și serviciilor, cu scopul de a asigura astfel calitatea constantă a prestației economice în cauză. Prin urmare, protecția conferită de marcă presupune o prestație cu titlu oneros.

13. Radetzky-Orden arată că în societatea modernă au apărut diverse asociații caritabile, precum asociațiile de îngrijire medicală a persoanelor sau de transport al bolnavilor, și care, la prima vedere, își oferă gratuit serviciile. În realitate însă, astfel de asociații sunt tributare subvențiilor și ajutoarelor de la stat, sunt active în comerț și concurează pe piață ca

furnizori. Radetzky-Orden consideră că astfel de asociații desfășoară evident o activitate antreprenorială, având un personal angajat permanent. Principiul prestațiilor cu titlu oneros se aplică în astfel de cazuri, chiar dacă plata nu este efectuată de către persoanele care beneficiază de prestație, ci de sistemul de asigurări sociale, de spitale, de autoritățile publice etc. Atunci când o marcă nu este utilizată pentru crearea sau menținerea unei cote de piață pentru produsele și serviciile protejate prin marcă, trebuie să se considere că o astfel de utilizare are drept unic scop să împiedice decăderea.

14. BKFR consideră că organizațiile caritabile (asociațiile fără scop lucrativ) se află în concurență în domeniul lor de activitate și acționează, așadar, precum întreprinzătorii în lumea afacerilor, chiar dacă produsele și serviciile caritabile sunt puse la dispoziția persoanelor aflate în nevoie. Semnele unor astfel de organizații precum mărcile, decorațiile, insignele, blazoanele indică originea produselor și serviciilor pentru a le diferenția de cele ale altor organizații. Mai mult, acordarea de decorații și distincții care reprezintă marca persoanelor din afara organizației este o formă de publicitate sau de „merchandising", întrucât contribuie la promovarea organizației.

15. Noțiunea de utilizare serioasă nu exclude utilizarea mărcilor de organizațiile caritabile pentru oferirea de servicii.

16. În consecință, BKFR susține că, în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) din Directiva 89/104, trebuie să se considere că o marcă face obiectul utilizării serioase atunci când este utilizată de o organizație caritabilă pentru produsele și serviciile pentru care a fost înregistrată marca, iar aceste produse și servicii sunt oferite gratuit și/sau spontan.

17. Guvernul italian consideră că trebuie să se răspundă afirmativ la întrebarea adresată de Oberster Patent- und Markensenat. Având în vedere că marca poate fi înregistrată de orice persoană care utilizează sau înțelege să utilizeze semnul distinctiv în cadrul unei activități productive sau comerciale, deși neantreprenoriale, guvernul italian consideră că utilizarea mărcii de BKFR ar trebui considerată serioasă.

18. Comisia consideră că articolul 12 alineatul (1) din Directiva 89/104 ar trebui

interpretat în sensul că marca face obiectul unei utilizări serioase când este utilizată în legătură cu servicii furnizate cu titlu gratuit, în măsura în care caracterul gratuit corespunde cu natura acestor servicii. În conformitate cu jurisprudența Curții [4], o marcă face obiectul unei utilizări serioase în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104 dacă este utilizată pe piața produselor sau a serviciilor protejate de marcă într-o modalitate obișnuită pe această piață pentru menținerea sau crearea unor cote de piață în beneficiul acestor produse și servicii. Prin urmare, trebuie luate în considerare toate circumstanțele cauzei, în special, tipul de produse sau de servicii, caracteristicile pieței respective, precum întinderea și frecvența utilizării mărcii.

19. Comisia subliniază că anumite servicii, precum păstrarea tradițiilor în rândul populației și operele caritabile, sunt, prin însăși natura lor, furnizate cu titlu gratuit. Este incontestabil că un semn distinctiv poate fi protejat ca marcă pentru aceste servicii. În ceea ce privește problema utilizării serioase a mărcii, ar fi contradictoriu să nu se ia în considerare decât utilizarea mărcii pentru serviciile prestate cu titlu oneros. Comisia consideră că organizațiile caritabile se află în concurență pentru obținerea de donații. În plus, activitățile caritabile sunt menționate expres în cuprinsul diferitelor clase prevăzute în Aranjamentul de la Nisa, în special al claselor 36, 41 (învățământ pentru elevii aflați în nevoie) și 43 (cazare cu scop caritabil a celor fără adăpost).

4 — A se vedea Hotărârea Curții din 11 martie 2003, Ansul (C-40/01, Rec., p. I-2439, punctele 35-39), Ordonanța din 27 ianuarie 2004, La Mer Technology (C-259/02, Rec., p. I-1159, punctele 21-26).

VI — Apreciere

20. Potrivit deciziei de trimitere, cauza cu care este sesizată instanța de trimitere privește în esență aspectul dacă anumite mărci, care au fost înregistrate de BKFR, o asociație fără scop lucrativ, au făcut obiectul unei utilizări serioase în sensul articolului 33a alineatul 1 din MSchG. Dat fiind că articolul 33a alineatul 1 din MSchG se întemeiază pe articolul 12 alineatul (1) din Directiva 89/104, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă anumite tipuri de utilizare a mărcii de către o organizație fără scop lucrativ constituie o utilizare serioasă în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104.

21. Având în vedere că, în conformitate cu articolul 5 din Directiva 89/104, înregistrarea unui semn ca marcă conferă titularului drepturi exclusive extinse, care interzic oricărui terț să utilizeze marca, fără consimțământul său, în cadrul comerțului, legiuitorul comunitar a urmărit să vegheze ca mărcile să fie utilizate efectiv în conformitate cu scopul lor [5].

5 — În Concluziile prezentate în cauza Ansul, avocatul general Ruiz-Jarabo Colomer arată că „registrele de mărci nu pot fi simple depozite de semne ascunse în așteptarea momentului ca un imprudent să încerce să le utilizeze și care să fie invocate numai în acel moment cu o intenție cel puțin speculativă […]” (a se vedea punctul 42, citat la nota de subsol 4). Potrivit celui de al optulea considerent al Directivei 89/104, mărcile înregistrate trebuie să fie efectiv utilizate, sub amenințarea decăderii din drepturi.

22. În Hotărârea Ansul, citată anterior, Curtea a stabilit că prin utilizare serioasă se înțelege o utilizare efectivă a mărcii. O utilizare serioasă a mărcii presupune o utilizare a acesteia pe piața produselor sau a serviciilor protejate de marcă [6], și nu numai în cadrul întreprinderii în cauză [7]. Utilizarea serioasă trebuie să fie conformă cu funcția esențială a mărcii, care este aceea de a garanta consumatorului sau utilizatorului final identitatea originii unui produs sau a unui serviciu, permițându-i să distingă, fără vreo posibilitate de confuzie, acest produs sau serviciu de cele care au o altă proveniență [8].

23. Aprecierea caracterului serios al utilizării mărcii trebuie să se bazeze pe ansamblul faptelor și împrejurărilor adecvate pentru a stabili realitatea exploatării comerciale a acesteia, în special pe utilizările considerate ca fiind justificate în sectorul economic vizat pentru menținerea sau crearea cotelor de piață în beneficiul produselor sau al serviciilor protejate de marcă. Aprecierea circumstanțelor speței poate include astfel, printre altele, natura produselor sau serviciilor în discuție, caracteristicile pieței respective, întinderea și frecvența utilizării mărcii. Astfel, nu este necesar ca utilizarea mărcii să fie întotdeauna importantă din punct de vedere cantitativ pentru a fi calificată ca serioasă, întrucât o astfel de calificare depinde de caracteristicile produsului sau serviciului respectiv pe piața vizată [9].

24. Mărcile în discuție în acțiunea principală sunt utilizate de BKFR, printre altele, pe insignele decernate membrilor asociației sau donatorilor, pentru a anunța manifestări, în documentele sale de afaceri sau de corespondență și în materialele publicitare. Mărcile sunt utilizate de membrii asociației cu ocazia colectării și distribuirii de donații, fiind arborate pe insignele purtate cu aceste prilejuri. Totuși, potrivit deciziei de trimitere, BKFR nu furnizează produse sau servicii cu titlu oneros.

25. În opinia noastră, la aprecierea caracterului serios al utilizării unei mărci de către o asociație fără scop lucrativ [10], trebuie avute în

6 — Utilizarea serioasă a mărcii implică o examinare a utilizării semnului pentru „produsele sau serviciile *pentru care a fost înregistrată*” (sublinierea noastră). A se vedea articolul 12 alineatul (1) din Directiva 89/104. Prin urmare, utilizarea unui semn care reprezintă o marcă de către titularul acesteia pentru produse sau servicii pentru care nu a fost înregistrată nu reprezintă, în opinia noastră, o utilizare serioasă a mărcii.

7 — A se vedea Hotărârea Ansul (punctele 35-37). În Ordonanța La Mer Technology (citată la nota de subsol 4), Curtea a stabilit că „[…] menținerea drepturilor titularului mărcii presupune o utilizare serioasă a acesteia în activitatea comercială, pe piața produselor sau a serviciilor pentru care a fost înregistrată în statul membru vizat” (punctul 20).

8 — A se vedea Hotărârea Ansul, citată la nota de subsol 4, punctul 36.

9 — *Ibidem*, punctele 38 și 39.

10 — Statutul juridic al asociațiilor fără scop lucrativ variază de la un stat membru la altul. În principiu și având în vedere excepțiile, beneficiile pe care le obțin astfel de asociații nu sunt distribuite între membrii lor. Astfel de asociații pot include instituții caritabile, dar noțiunile nu sunt în mod necesar sinonime.

vedere scopul [11], natura activităților acestor asociații, precum și modalitatea în care furnizează produse și servicii. Această abordare este conformă cu Hotărârile citate anterior Ansul și La Mer Technology, care stabilesc că, în fapt, problema utilizării serioase a unei mărci trebuie examinată de la caz la caz cu luarea în considerare a ansamblului circumstanțelor pertinente și, în special, a naturii și caracteristicilor pieței pe care este utilizată marca [12].

26. În ceea ce privește aspectul arborării de insigne care reprezintă marca de către membrii unei asociații fără scop lucrativ cu ocazia colectării și distribuirii de donații, instanța națională a indicat că, în opinia sa, o astfel de utilizare reprezintă o utilizare serioasă în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104. Potrivit acestei instanțe, colectarea și distribuirea de donații constituie o prestare de servicii care implică mai mulți „prestatori" ce se află în concurență.

27. Opinia că asociațiile fără scop lucrativ se pot afla în concurență pentru a atrage donațiile de la populație și că, în această modalitate, prin colectarea și distribuirea de donații, ele exercită activități antreprenoriale sau comerciale, în sensul larg al termenilor, este în principiu corectă din punctul nostru de vedere. Totodată, considerăm că asociațiile fără scop lucrativ sunt, în principiu, actori care intervin pe piață pentru a achiziționa și a furniza produse și servicii [13]. Deși integrarea anumitor asociații fără scop lucrativ într-un context comercial și antreprenorial poate fi cu greu conciliată cu percepția noastră generală asupra acestor entități, considerăm că ignorarea completă a mediului comercial și antreprenorial în care operează acestea ar fi nerealistă [14] și le-ar putea compromite activitățile.

28. Așadar, în opinia noastră, argumentul formulat de Radetzky-Orden, în sensul că activitatea exclusiv non-profit de colectare și de distribuire a donațiilor nu poate fi protejată prin dreptul mărcilor, este nefondat. În această privință, am dori să menționăm că, printre altele, „colectarea de fonduri de binefacere" este expres menționată în

11 — Deși este imposibilă definirea abstractă și exhaustivă a scopurilor asociațiilor fără scop lucrativ, se poate considera totuși, că numeroase astfel de asociații sunt constituite cu scopul de a furniza, gratuit sau cu un preț redus, produse și servicii unor persoane private, selectate pe baza unor criterii prestabilite (aceste asociații pot avea ca obiect și protecția animalelor sau a mediului, promovarea culturii etc.; în plus, nu este exclus ca, în anumite împrejurări, să ofere produse și servicii la prețul pieței). Pentru a-și atinge obiectivele, anumite asociații fără scop lucrativ pot să urmărească atragerea de fonduri, de exemplu făcând apel la public. Mai mult, în ipoteza în care o asociație fără scop lucrativ încetează să furnizeze, gratuit sau la un preț redus, produse și servicii persoanelor private, nu este exclus ca beneficiarii anteriori ai acestor produse și servicii să le achiziționeze, cel puțin într-o măsură limitată, de pe piață. Pe de altă parte, este posibil ca statul să intervină, printre altele, pentru a achiziționa, cel puțin parțial, astfel de produse și servicii în numele beneficiarilor susmenționați.

12 — „Problema dacă utilizarea este suficientă din punct de vedere cantitativ pentru menținerea sau crearea cotelor de piață pentru produsele și serviciile respective depinde de mai mulți factori și de o apreciere de la caz la caz pe care trebuie să o facă instanța națională […]. Caracteristicile pieței respective, care influențează direct strategia comercială a titularului mărcii, pot fi de asemenea luate în considerare pentru a aprecia caracterul serios al utilizării". A se vedea Ordonanța La Mer Technology, citată anterior (punctele 22 și 23).

13 — A se vedea nota de subsol 11.

14 — Este suficient să facem trimitere la noțiunea de saturație a donatorilor, pentru a ne aminti că un număr mare de asociații fără scop lucrativ pot concura pentru un cuantum limitat al donațiilor din rândul publicului.

cuprinsul clasei 36 [15] din Aranjamentul de la Nisa [16]. În plus, contrar susținerilor Radetzky-Orden, nu considerăm că sintagma „utilizată în cadrul comerțului" din cuprinsul articolului 5 din Directiva 89/104, care enumeră drepturile conferite de marcă, impune ca produsele sau serviciile să fie furnizate în scopul obținerii de profit sau cu titlu oneros. Aspectul dacă titularul unei mărci utilizează semnul în vederea propriei îmbogățiri nu este, așadar, relevant pentru a aprecia dacă marca face obiectul unei utilizări serioase în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104.

29. În această privință, considerăm că utilizarea mărcii de către o asociație fără scop lucrativ pentru colectarea de fonduri de la populație și distribuirea acestor fonduri [17], atunci când marca a fost înregistrată pentru aceste servicii, constituie un indiciu care permite donatorilor sau potențialilor donatori să identifice asociația respectivă, precum și scopurile pentru care vor fi folosite fondurile. Prin urmare, aceasta reprezintă o utilizare serioasă a mărcii în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104.

30. Totuși, în lumina aprecierilor Curții din Hotărârea Ansul, considerăm că utilizarea mărcii de către o asociație fără scop lucrativ în cadrul unor ceremonii sau manifestări exclusiv private la care participă membrii acestei asociații – sau anunțarea și promovarea acestor manifestări – constituie o utilizare internă a acestei mărci și nu reprezintă, așadar, o utilizare serioasă în sensul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 89/104. Prin urmare, în opinia noastră, decernarea de decorații care încorporează marca membrilor unei asociații fără scop lucrativ în cadrul unor adunări la care nu este permisă prezența publicului constituie o utilizare internă a mărcii [18]. În plus, considerăm că utilizarea mărcii pe documentele de afaceri adresate membrilor unei asociații fără scop lucrativ este, în principiu, o utilizare internă a mărcii, care nu constituie o utilizare serioasă a mărcii [19]. În astfel de împrejurări, marca înregistrată este utilizată cu titlu exclusiv privat și nu în cadrul comerțului.

15 — Trebuie subliniat că facem trimitere la această clasă doar cu titlu exemplificativ, întrucât mărcile în cauză ale căror titulară este BKFR nu au fost înregistrate în această clasă. A se vedea punctul 6 de mai sus.

16 — Trebuie subliniat că, deși, potrivit Regulamentului (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară (JO L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189), Comunitatea Europeană nu este parte la Aranjamentul de la Nisa, sistemul de clasificare a produselor și serviciilor din Aranjamentul de la Nisa se aplică, printre altele, în cazul cererilor de înregistrare a mărcii comunitare. În plus, în conformitate cu articolul 5 din Acordul privind Spațiul Economic European – Protocolul 28 privind proprietatea intelectuală din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 194), părțile contractante s-au angajat să adere la Aranjamentul de la Nisa înainte de 1 ianuarie 1995. În această privință, toate statele membre ale Comunităților Europene, cu excepția Maltei și a Ciprului, sunt părți la Aranjamentul de la Nisa. Cu toate acestea, Malta și Ciprul figurează pe site-ul internet al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale în calitate de state care utilizează sistemul de clasificare din Aranjamentul de la Nisa. În consecință, acest sistem este utilizat efectiv în toate statele membre și are o valoare importantă pentru interpretarea dispozițiilor Directivei 89/104.

17 — Fie pe insigne decernate donatorilor, pe materialele publicitare pentru manifestări care urmăresc colectarea de fonduri, pe documentele de afaceri prin care se solicită, de exemplu, donații de la populație, fie sub formă de insigne arborate de membrii asociației în cursul activităților publice de colectare și de distribuire a donațiilor etc.

18 — Considerăm că decernarea, în cadrul unor manifestări deschise publicului, de insigne sau blazoane care încorporează marca membrilor unei asociații fără scop lucrativ poate constitui o utilizare serioasă a mărcii dacă urmărește, de exemplu, să promoveze activitățile acestei asociații și să atragă donații publice.

19 — În aceste împrejurări, semnul înregistrat nu este utilizat ca marcă pentru că publicul larg este exclus.

VII — Concluzie

31. În lumina considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebarea adresată după cum urmează:

„Articolul 12 alineatul (1) din Prima directivă 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci trebuie interpretat în sensul că o marcă face obiectul unei utilizări serioase în cazul în care o asociație fără scop lucrativ o utilizează, printre altele, pentru a anunța manifestări publice de colectare a fondurilor, pentru colectarea de donații de la populație și distribuirea acestora, în documentele sale de afaceri adresate publicului, precum și pe materiale publicitare prin care se face apel public la donații, atunci când marca a fost înregistrată pentru astfel de servicii. În consecință, instanța de trimitere (Oberster Patent- und Markensenat) trebuie să examineze situația de fapt din acțiunea principală în lumina acestor precizări."